

СЕКЦІЯ 8 РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Попович Ж. В.©

Наукова керівниця: Редько К. Ю., к.е.н., доцент

НТУУ «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»

ЗЕД УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЄС, США ТА ДЕРЖАВОЮ-ТЕРОРИСТОМ

Зовнішньоекономічна діяльність є важливим фактором в економічному розвитку кожної країни. Дослідження експорту-імпорту України з обраними країнами демонструє вплив геополітичних чинників на торгівельні відносини та допомагає проаналізувати ризики та виробити ефективну зовнішньоекономічну стратегію.

Дослідження ґрунтується на аналізі експорту-імпорту України з такими країнами, як Польща, Естонія, Латвія, США і Литва [1], рф і білорусь, з 2010 по 2021 рр. (табл.1).

За основу дослідження взято чотири групи товарів, які включають: живі тварини, продукти тваринного походження; продукти рослинного походження; готові харчові продукти; деревина і вироби з деревини.

Таблиця 1 – Експорт-імпорт України за 2010-2021 рр.

Країна	Польща	Естонія	Латвія	США	Литва	рф	білорусь
Експорт, тис. дол. США							
2010	614064,9	29366,04	103257,5	41873,67	180788,7	3114866	642754,8
2011	1025574	31910,62	90561,48	40560,84	186207,7	3572000	627066,4
2012	1271270	31654,39	90259,97	44936,48	185323,5	3799685	776402,9
2013	1101811	30913,01	85302,03	46950,11	252751,3	3764729	891913,4
2014	1265152	28277,7	112869	54380,06	315482,3	1833456	921108
2015	1071936	22723,8	66487,74	67153,08	200411,5	628277,4	641162,9
2016	1072358	36307,17	68789,98	69911,68	168601,4	231675,3	706469,9
2017	1156189	57340,54	104727,1	90550,88	225161,5	226301	871946,7
2018	1345357	50645,48	117565,9	119495,1	237022,7	217494,6	984773,5
2019	1442218	49608,38	123294,2	148858,4	317056,1	169114,8	1084744
2020	1671472	67240	165625,8	152897,3	338429,7	196837,2	1114986
2021	2222407	104202	214285,2	287685,2	467422,8	158681,8	1146069
Імпорт, тис. дол. США							
2010	938591,7	83677,6	26824,15	512023,2	45455,02	1201906	237873,9
2011	845236,4	44722,55	20822,81	352546,3	77629,05	1417149	218140,9
2012	1011461	50191,8	31310,99	497461,2	85402,89	1440059	151931,4
2013	1065581	58019,6	41812	746351,8	73303,99	1650491	205105,8
2014	817627,2	42667,61	36786,55	501350,1	53083,51	1177134	109650,9
2015	598937,1	38009,89	25140,69	240503,7	42485,36	501172	43648,32
2016	663666,5	30983,32	49420,92	265019,4	38866,92	140440,2	123012,1
2017	807221,4	32429,19	66765,76	310319	49763,49	148022,8	259144,9
2018	1025132	39119,04	82688,36	370943,8	66934,02	182605,4	218616,9
2019	1205790	43934,46	87346,48	417947	66508,14	138194,9	354610,5
2020	2152421	70729,23	151203,3	716837,5	120109,6	198679,8	554021,4
2021	2392124	84648,82	166187,3	696589,7	183084,2	205551,4	707621,3

Джерело: складено на основі [2]

З табл. 1 видно, що показники експорту та імпорту України з Польщею коливаються до 2015 р., а опісля спостерігається стабільне збільшення показників, що свідчить про тісну експортно-імпортну взаємодію.

Експорт України до Естонії з 2010 по 2015 та з 2017 по 2019 зменшувався. Збільшення спостерігалось з 2015 по 2017 та з 2019 по 2021 рік. Імпорт з 2016 почав активно зростати. Якщо аналізувати експорт-імпорт України з Латвією з 2010 по 2015 року, то бачимо, що він був нестабільним, але починаючи з 2015 року почав зростати. Експорт України до США з 2010 по 2021 стабільно збільшувався. Імпорт має обернену тенденцію (з 2015 по 2019 показник зростає, а в 2020-2021 рр., почав зменшуватись). Показник експорту з України до Литви з 2010 по 2016 був нестабільним, а з 2016 по 2021 р. почав збільшуватись, імпорт з 2012 по 2016 стабільно зменшувався, проте спостерігається різке збільшення з 2019 року.

Експортно-імпортні відносини України з московією не припинялись навіть з 2014 р.. Так, з 2013 року за чотирма категоріями товарів експорт зменшувався, а імпорт, з 2016 по 2018, а також з 2019 по 2021 рр., навпаки – збільшувався. Остання досліджувана країна – білорусь. Показник експорту був з 2010 по 2015 нестабільним, але починаючи з 2015 по 2021 – зростає, що говорить про неграмотну політику уряду.

Узагальнюючи все вищесказане, бачимо, що з 2015 р. Україна почала змінювати вектор співпраці, на країни ЄС та США. Але, на жаль, показники експорту-імпорту України з рф та білорусією не зменшувались, що говорить про тісну співпрацю з країнами, не зважаючи на анексію наших територій та війну на Сході України. Проте, з березня 2022 року можна спостерігати різке зменшення торгівлі з даними країнами.

1. Володимир Л. Польща, Естонія, США та ще 17 країн, які найбільше допомагають під час війни. Рейтинг друзів України від Forbes. Forbes Україна. 2022. URL: <https://forbes.ua/inside/polshcha-estoniya-ssha-ta-shche-17-krain-yaki-naybilshe-dopomagayut-pid-chas-viyni-reyting-druziv-ukraini-vid-forbes-24082022-7895> (дата звернення: 01.04.2023).

2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Полінкевич О. М., Тринчук В. В., Клапків Ю. Зміни у світовій економіці під впливом війни в Україні. Давид і Голіаф: проблеми безпеки та сталого розвитку України в умовах війни: колективна монографія. Львів: Львівський університет бізнесу та права, 2022. С. 287–298. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.6821400>

4. Полінкевич О. М., Тринчук В. В., Клапків Ю. Зміни парадигми ведення бізнесу під час пандемії COVID-19 в умовах війни. Вплив COVID-19 на національну безпеку, соціально-економічне середовище країни та здоров'я населення : монографія / за заг. ред. А. В. Височиної, Н. Є. Летуновської. Суми : СумДУ, 2022. С. 307–318

Шульга М. С.

Науковий керівник: Кривов'язюк І. В., к.е.н., професор
Луцький національний технічний університет

РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Особливість розвитку зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств на сучасному етапі полягає у вирішенні поточних кризових явищ шляхом моніторингу та вчасного реагування на глобальні та національні виклики сьогодення і майбутнього з точки зору їх дії у довгостроковій перспективі. Значимість зовнішньоторговельного обороту промислових підприємств є виправданою, з огляду на показники питомої ваги у його